

**Výročná správa
Katedry histórie
Filozofickej fakulty
Katolíckej univerzity v Ružomberku
za rok 2022**

**Ružomberok
2022**

I. INFORMÁCIE

- názov katedry:	Katedra histórie
- vedúci katedry:	Mgr. Miroslav Huřka, PhD.
- zástupca vedúceho katedry:	
- členovia katedry:	prof. PhDr. David Papajík, PhD. doc. Mgr. Marek Babic, PhD. doc. PhDr. Peter Olexák, PhD. Mgr. Ján Golian, PhD. PhDr. Michal Mart'ák, PhD.

Vyhlasenie o poslaní:

Poslaním katedry histórie je poskytovať kvalitné univerzitné vzdelávanie a formáciu v duchu katolíckej, intelektuálnej a akademickej tradície. Prostredníctvom inštitucionálnych partnerstiev posilňovať spoluprácou s praxou v procese výchovy a vzdelávania, ako aj zvyšovať kvalitu a atraktivitu študijného programu.

II. PREHĽAD NAJDŮLEŽITEJŠÍCH UDALOSTÍ V ROKU 2022

Zorganizované podujatia:

- 21. november 2022 Workshop Epidémie v dlhom 19. storočí
- 13. decembra 2022 konferencia doktorandov Aktuálne otázky výskumu humanitných vied VII.
- 7. – 11. novembra 2022 Týždeň vedy a techniky na FF KU

Hostovské prednášky na katedre:

- 11. mája 2022 Polish-Ukrainian relations in the 20th century, prednášajúci: dr. Piotra Musiewicza (Instytut Nauk o Polityce i Administracji Akademii Ignatianum w Krakowie)
- 17. mája 2022, Polish-Ukrainian relations in the 19th and 20th centuries, prednášajúci: dr. Marcina Rzdaka (Pápežská univerzita Jána Pavla II v Krakove)
- 19. októbra 2022 Čo sú (a čo nie sú) dejiny každodennosti., prednášajúci: PhDr. Tünde Lengyelová, PhD. (HÚ SAV)
- 9. novembra 2022 Výskum a obnova hradov v Prešovskom kraji, prednášajúci: Mgr. Peter Hrchár (KPS Prešov)
- 9. novembra 2022 NKP Kasáreň "Duklianskych hrdinov" v Prešove ako funkčný komplex vojenských objektov z konca 19. storočia, prednášajúci Mgr. Matej Tatarka (KPS Prešov)
- 15. novembra, 2022, Čo je to kolaps, zániky pravekých, starovekých a stredovekých spoločností. Prednášajúci: Mgr. Branislav Kovár, PhD. (AÚ SAV)

Vybrané významné konferencie členov katedry:

- 30. novembra – 1. decembra 2022 OLEXÁK, Peter. Medzinárodná vedecká konferencia Cirkevné dejiny v prameňoch, Prešov, (Správa z konferencie https://www.unipo.sk/public/media/44139//historia_ecclesiastica_02_2022_vnutro.pdf)
- 5. marec 2022 GOLIAN, Ján – LICZBIŃSKA, Grażyna. The operation of natural selection through differential mortality due to infection diseases. The study of the Detva population during the great epidemics, 1830-1920. At 4th Conference Of The European Society Of Historical Demography, Madrid (Spain), (online)
- 7. september 2022 GOLIAN, Ján. Historici a historiografia na Slovensku v globalizujúcom svete. Progres historicko-demografického výskumu na Slovensku v posledných troch desaťročiach. At Panelová diskusia, Zjazd Slovenskej historickej spoločnosti, Banská Bystrica.
- 9. september 2022 GOLIAN, Ján. Prześladowania słowackich księży przez węgierskich biskupów w początkach XX w. Sprawa księdza Karola Antona Medveckyego. At Życie i działalność kardynała Adama Stefana Sapiehy na tle epoki. Kraków – Krasieczyn.
- 8. november 2022 GOLIAN, Ján. „Unbearable“ parish as a way of persecuting a priest Karol Anton Medvecký in Upper Hungary (today's Slovakia) at the beginning of the 20th century. At Pontifical University of John Paul II, Cracov (Poland), Program Erasmus+
- 9. november 2022, GOLIAN, Ján. Frequent "exaggeration" in parishes as a punishment for a pan-slavic priest in the first decade of the 20th century. The example of Karol Anton Medvecký in Banská Bystrica's Diocese. At Pontifical University of John Paul II, Cracov (Poland), Program Erasmus+
- 10. november 2022, GOLIAN, Ján. „Slovak priest in require opposition to a foreign hierarchy“ Conflict between priest Karol Anton Medvecký and bishop Wolfgang Radnai in the second decade of the 20th century. At Pontifical University of John Paul II, Cracov (Poland), Program Erasmus+

- 21. november 2022, GOLIAN, Ján. Cholera v percepcii cirkevných matrík na území dnešného Slovenska. At Workshop Epidémie v dlhom 19. storočí, Ružomberok.
- 1. december 2022, GOLIAN, Ján. Transformácia hornouhorskej vidieckej rodiny a sklonku Ancien Régime. Vyžiadaná prednáška Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.
- 7. december 2022, GOLIAN, Ján. Analógie a diferencie choleroých epidémií v mestskom a vidieckom prostredí na území dnešného Slovenska (pozvaná prednáška) At Konferencia Epidémie v dejinách Uhorska, Prešov.
- 13. decembra 2022, ČERVENĀNSKÝ, Samuel. Analýza vybraných neskorootických prameňov k dejinám stredného Podunajska, Názov podujatia: Aktuálne otázky výskumu humanitných vied VII, FF KU v Ružomberku.
- 14. – 16. novembra 2022, ČERVENĀNSKÝ, Samuel. Historical Interpretations of the Roman Period, Late Antiquity and the Early Middle Ages in the Context of Formation of National Identity in Slovak Pre-Renaissance Historiography. Názov podujatia: Laetae segetes VIII, organizátor: Department of Classical Studies, MUNI, Brno, Česká republika.
- 7. novembra 2022, JANĀOVÁ, Katarína. Fenomén „dobrej kresťanky“ v pohrebných kázňach 18. a prvej polovice 19. storočia, názov podujatia: Ālovek, náboženstvo a spoločnosť – vízia pre nové tisícročie, organizátor: Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity, Prešov.
- 13. decembra 2022, JANĀOVÁ, Katarína. Reflexia úlohy manželky a matky v pohrebných kázňach 18. a prvej polovice 19. storočia na území Horného Uhorska. Názov podujatia: Aktuálne otázky výskumu humanitných vied VII, FF KU v Ružomberku.
- 13. decembra 2022, GRIGER, Patrik. Personálny vývoj Spišskej kapituly v rokoch 1776 – 1856. Názov podujatia: Aktuálne otázky výskumu humanitných vied VII, FF KU v Ružomberku.
- 13. decembra 2022, TATARKA, Matej. „Ako to s nami bolo“ : Legionár Ján Mikolaj a jeho spomienky. Názov podujatia: Aktuálne otázky výskumu humanitných vied VII, FF KU v Ružomberku.
- 13. decembra 2022, MUDROCH, Michal. Španielska „influenza“ na stránkach krajinskej tlače v roku 1918. Názov podujatia: Aktuálne otázky výskumu humanitných vied VII, FF KU v Ružomberku.
- 13. decembra 2022, ZLNAY, Stanislav. Práca nitrianskeho kanonika Andreja CvinĀeka pri úlohe usporiadania cirkevných majetkov v prvej Āesko-Slovenskej republike. Názov podujatia: Aktuálne otázky výskumu humanitných vied VII, FF KU v Ružomberku.

III. INFORMÁCIE O POSKYTOVANOM VYSOKOŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ

3.1 Študijné odbory a programy

Katedra histórie FF KU zabezpečovala v roku 2022 osem študijné programy:

- História jednodborová Bc. (garant prof. PhDr. David Papajík, PhD.)
- História jednodborová Mgr. (garant prof. PhDr. David Papajík, PhD.)
- História medziodborová (Anglistika a amerikanistika/filozofia) Bc. (garant prof. PhDr. David Papajík, PhD.)
- História medziodborová (Anglistika a amerikanistika/filozofia) Mgr. (garant prof. PhDr. David Papajík, PhD.)
- Učiteľstvo histórie v kombinácii Bc. (garant doc. Mgr. Marek Babic, PhD.)
- Učiteľstvo histórie v kombinácii Mgr. (garant prof. PhDr. David Papajík, PhD.)
- Učiteľstvo histórie – rozširujúce štúdium (garant prof. PhDr. David Papajík, PhD.)
- Slovenské dejiny PhD. (garant prof. PhDr. David Papajík, PhD.)

Bakalársky študijný program

Ciele vzdelávania študijného programu

1. Nadobudnúť základné zručnosti a návyky, ktoré budú viesť k zdôvodnenému a kritickému poznaniu minulosti.
2. Získať široké vedomosti o politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejinách ľudskej spoločnosti a osvojiť si teoretické a metodologické základy historickej vedy.
3. Identifikovať a vyhľadať historické pramene a zdroje informácií a osvojiť si kritický prístup k primárnej a sekundárnej literatúre.
4. Interpretovať dôkazy a historickú argumentáciu, vytvárať primerané historické vysvetlenia s využitím interdisciplinárneho prístupu. Samostatne formulovať svoje závery a prezentovať ich ústnou a písomnou formou.
5. Rozvíjať znalosti o faktoroch, ktoré formovali historické zmeny v širokom meradle. Flexibilne sa adaptovať v meniacom sa prostredí a osvojiť si návyky pre celoživotné vzdelávanie v rámci profesijného pôsobenia.

Profil absolventa

Absolvent bakalárskeho študijného programu história (jedno-odbor) získa úplné vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore historické vedy. Absolvent prvého stupňa vysokoškolského štúdia odboru jednodborová história sa dokáže samostatne orientovať v jednotlivých historických obdobiach. Vie vyhľadávať, zhromažďovať a triediť pramene a literatúru, v ktorej sa primerane orientuje. Ústnou a písomnou formou dokáže zaujať stanoviská, ktoré vie na patričnej úrovni zdôvodniť. Dokáže samostatne pracovať na zadaných úlohách, projektoch s historickým kontextom, v ktorých dokáže využívať výsledky výskumu aj iných, príbuzných odborov. Okrem interdisciplinárneho prístupu dokáže využívať nové prístupy pri riešení problémov, ktoré vychádzajú zo znalostí histórie. Je pripravený na kontinuálne vzdelávanie.

Magisterské študijné programy

Ciele vzdelávania študijného programu

1. Rozšíriť si zručnosti a návyky vedúce k zdôvodnenému a kritickému poznaniu minulosti a zvládnuť kompetencie odborne interpretovať obsah poznania.

2. Získať komplexné a hlboké vedomosti o politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejinách ľudskej spoločnosti a osvojiť si teoretické a metodologické základy historickej vedy.
3. Identifikovať, vyhľadať a posúdiť zdroje informácií. Kriticky pristupovať k primárnej a sekundárnej literatúre. Adekvátne zhodnotiť historickú argumentáciu a historické rozprávanie.
4. Vytvárať komplexnejšie historické vysvetlenia, analyzovať a interpretovať historické dôkazy, uplatňovať relevantné metódy a teórie historického výskumu. Klásť kritické otázky o minulosti a samostatne a tvorivo sa vyjadrovať k historickým udalostiam a procesom.
5. Aplikovať historické vedomosti, zručnosti a návyky na problémy súčasného sveta. Flexibilne sa adaptovať v meniacom sa prostredí a prehĺbiť si návyky pre celoživotné vzdelávanie v rámci profesijného pôsobenia.

Profil absolventa

Absolvent magisterského študijného programu história (jedno-odbor) získa úplné vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore historická veda. Absolvent druhého stupňa vysokoškolského štúdia odboru jednodoborová história sa dokáže samostatne orientovať v jednotlivých historických obdobiach a vo vybraných problémoch histórie. Vie samostatne vyhľadávať, zhromažďovať a triediť pramene a literatúru, v ktorej sa výborne orientuje. Ústnou a písomnou formou dokáže zaujať stanoviská, ktoré vie na vedeckej úrovni argumentovať. Dokáže samostatne alebo tímovo pracovať na zadaných úlohách, projektoch, v ktorých dokáže využívať výsledky výskumu aj iných príbuzných odborov. Okrem interdisciplinárneho prístupu dokáže využívať aj nové prístupy pri riešení problémov, ktoré vychádzajú z komplexnej znalosti histórie.

Doktorandský študijný program

Ciele vzdelávania študijného programu

1. Študent je schopný nezávislého, kritického a analytického myslenia vo vzťahu k histórii s interdisciplinárnym prístupom.
2. Poskytnúť rozsiahle všeobecné vedomosti z histórie a naučiť študenta samostatne identifikovať nové problémy historického výskumu.
3. Študent vie samostatne zvoliť optimálne metódy základného a aplikovaného historického výskumu s cieľom priniesť nové poznatky a interpretácie.
4. Dokáže aplikovať závery svojho výskumu v komplexnej rovine rozvoja historickej vedy a prezentovať ich ústnou aj písomnou formou na domácich aj zahraničných fórach.
5. Dokáže navrhovať, overovať a implementovať nové výskumné a pracovné postupy s využitím moderných informačných prostriedkov s flexibilným prístupom a celoživotne sa vzdelávať.

Profil absolventa

Absolvent tretieho stupňa vysokoškolského štúdia histórie má rozsiahle všeobecné komplexné a ucelené vedomosti v oblasti všeobecných a slovenských politických, hospodárskych, spoločenských a kultúrnych dejín. Jeho poznatky sa orientujú aj na špecifické problémy historickej vedy v rámci poznania kauzálnych vzťahov v rámci odboru, kde dokáže nové postupy, riešenia a teórie. Svoje poznatky dokáže argumentačne zdôvodniť písomne aj ústne, a to aj na národnej i medzinárodnej úrovni. Pri formulovaní cieľov výskumu a interpretácii jeho výsledkov zohľadňuje spoločenské, vedecké a etické aspekty. Je schopný koordinovať tím pri riešení výskumných úloh v príslušnom vednom odbore. Absolvent vyštudoval históriu v kontexte úsilia o dialóg rozumu a viery v duchu katolíckej intelektuálnej tradície.

Bakalársky študijný program – učiteľstvo histórie

Ciele vzdelávania študijného programu

1. Nadobudnúť základné zručnosti a návyky, ktoré budú viesť k zdôvodnenému a kritickému poznaniu minulosti a osvojiť si schopnosť jasne komunikovať toto poznanie.

2. Získať široké vedomosti o politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejinách ľudskej spoločnosti ako základ pre ďalšie vzdelávanie a pôsobenie v učiteľskom povolání.
3. Identifikovať a vyhľadať historické pramene a spoľahlivé zdroje informácií a osvojiť si kritický prístup k primárnej a sekundárnej literatúre.
4. Interpretovať dôkazy a historickú argumentáciu, vytvárať primerané historické vysvetlenia s využitím interdisciplinárneho prístupu. Samostatne formulovať svoje závery a prezentovať ich ústnou a písomnou formou.
5. Poznať základné princípy a obsah výučby histórie na základných a stredných školách a to v úzkom prepojení s vlastnou reflexiou vyučovania histórie a zužitkovaním vedomostí nadobudnutých v učiteľskom základe.

Profil absolventa

Absolvent bakalárskeho študijného programu učiteľstvo histórie v kombinácii získa úplné vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy. Absolvent má komplexné vedomosti o dôležitých udalostiach z politických, hospodárskych, spoločenských a kultúrnych dejín. Dokáže identifikovať a argumentačne zdôvodniť kľúčové udalosti historického vývoja. Výborne sa orientuje v primárnych a sekundárnych prameňoch historického výskumu. Má kritické myslenie a dokáže formulovať svoje myšlienky ústne aj písomne. Na základnej úrovni chápe socializačný a výchovný proces v širších sociálno-vedných súvislostiach. Je pripravený na kontinuálne vzdelávanie. Ako absolvent učiteľstva chápe socializačný a výchovný proces v širších sociálno-vedných súvislostiach. Pozná princípy tvorby a projektovania pedagogického prostredia príslušných vekových kategórií, ako aj aktuálnu školskú legislatívu. Je spôsobilý metodicky spracovať konkrétne pedagogické programy a realizovať špecifické programy pre jednotlivé časti obsahu výchovy a vzdelávania. Absolvent získal vedomosti a zručnosti z oblasti sociálno-vedného základu a pedagogicko-psychologického základu. Absolvent bakalárskeho stupňa štúdia učiteľstva je schopný uplatniť sa ako asistent učiteľa na nižšom a vyššom stupni sekundárneho vzdelávania. Ďalej ako pomocný pedagóg voľného času, pracovník štátnej a verejnej správy pre príslušnú oblasť.

Magisterský študijný program – učiteľstvo histórie

Ciele vzdelávania študijného programu

1. Nadobudnúť pokročilé zručnosti a návyky, ktoré budú viesť k zdôvodnenému a kritickému poznaniu minulosti a aplikovať schopnosť jasne komunikovať toto poznanie vo výchovno-vzdelávacom procese.
2. Získať komplexné a hlboké vedomosti o politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejinách ľudskej spoločnosti ako základ pre pôsobenie v učiteľskom povolání.
3. Identifikovať, vyhľadať a posúdiť historické pramene a zdroje informácií. Kriticky pristupovať k primárnej a sekundárnej literatúre. Adekvátne zhodnotiť historickú argumentáciu a historické rozprávanie.
4. Interpretovať dôkazy a historickú argumentáciu, vytvárať komplexnejšie historické vysvetlenia, uplatňovať relevantné metódy a teórie historického výskumu. Samostatne formulovať svoje závery a prezentovať ich ústnou a písomnou formou.
5. Poznať základné princípy a obsah výučby histórie na základných a stredných školách a to v úzkom prepojení vlastnej skúsenosti s vyučovaním histórie a zužitkovaním vedomostí nadobudnutých v pedagogickom základe.

Profil absolventa

Absolvent magisterského študijného programu učiteľstvo histórie v kombinácii získa úplné vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy. Absolvent magisterského stupňa štúdia učiteľstva histórie je spôsobilý byť učiteľom vyučovacieho predmetu dejepis. Má hlboké teoretické vedomosti o procese socializácie a výchovy. Ovláda obsahy všeobecného vzdelávania a obsah predmetu dejepis. Okrem učiteľskej spôsobilosti dokáže participovať na tvorbe metodických materiálov pre výučbu. Absolvent je spôsobilý vykonávať samostatne profesiu učiteľa na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Dokáže

projektovať, realizovať a reflektovať edukačné činnosti v rámci svojej predmetovej špecializácie. Má vedomosti a skúsenosti v oblasti metodológie výskumu dejepisu, v edukačných vedách všeobecne a v rámci didaktiky dejepisu. Absolvent magisterského stupňa štúdia učiteľstva je spôsobilý byť učiteľom predmetov prislúchajúcich jeho špecializácii. Absolvent môže pôsobiť ako učiteľ príslušných predmetov na úrovni nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania, ako metodik pre výučbu konkrétnych predmetov a predmetových skupín.

Štúdium absolvoval v kontexte úsilia o dialóg rozumu a viery v duchu katolíckej intelektuálnej tradície.

Absolvent môže pôsobiť v základnom výskume (samostatná a tímová vedecká práca), ako aj v oblasti vzdelávania (najmä ako vysokoškolský učiteľ) či v aplikovanom výskume v príbuzných vedných oblastiach, v mimovládnom sektore a pod.

3.2 Ocenenia študentov

- Tomáš Pastucha: Čitateľská anketa „Kniha Liptova 2021“, ktorú usporiadala Liptovská knižnica Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Publikácia Najstaršia mestská kniha Ružomberka : Prothocolon Maius 1527 – 1701 získala prvé miesto v kategórii odbornej literatúry pre dospelých a pre deti a mládež, ako aj celkový titul „Kniha Liptova 2021“. Anketa bola vyhodnotená 26. apríla 2022 v Liptovskom Mikuláši.
- Annamária Adamčíková – fakultná súťaž Albertus Magnus
- Annamária Adamčíková – cena dekana FF KU za rok 2022

IV. INFORMÁCIE O VÝSKUMNEJ, UMELECKEJ A ĎALŠEJ TVORIVEJ ČINNOSTI

4.1 Vybrané významné publikácie členov katedry

Knihy:

PAPAJÍK, David. *Regionální dějiny. Metodologie – problémy – praxe*. Ružomberok 2022.

PAPAJÍK, David a kol. *Dějiny Šternberka*. Šternberk 2022.

OLEXÁK, Peter. *Stručná história vzťahov Cirkvi a štátu*. Ružomberok: Society for human studies, 2022. 319 s. ISBN 9788097291396

GOLIAN, Ján a kol. *Hriňová. Monografia mesta*. Hriňová : Mesto Hriňová, 2022, 374 s. (zostavovateľ)

GOLIAN, Ján. Dejiny do roku 1918. In GOLIAN, Ján a kol. *Hriňová. Monografia mesta*. Hriňová : Mesto Hriňová, 2022, s. 45 – 66.

GOLIAN, Ján. Školstvo do roku 1945. In GOLIAN, Ján a kol. *Hriňová. Monografia mesta*. Hriňová : Mesto Hriňová, 2022, s. 164 – 179.

GOLIAN, Ján. Náboženský život. In GOLIAN, Ján a kol. *Hriňová. Monografia mesta*. Hriňová : Mesto Hriňová, 2022, s. 189 – 207.

GOLIAN, Ján. Obyvateľstvo do roku 1989. In GOLIAN, Ján a kol. *Hriňová. Monografia mesta*. Hriňová : Mesto Hriňová, 2022, s. 107 – 117.

GOLIAN, Ján. Hospodárstvo do roku 1918. In GOLIAN, Ján a kol. *Hriňová. Monografia mesta*. Hriňová : Mesto Hriňová, 2022, s. 123 – 131.

HUNČAGA, Gabriel - HUŤKA, Miroslav. *Žobravé rehole a stredoveké mestá : pôsobenie mendikantov v stredovekom urbánnom prostredí*. Ružomberok : Verbum – Vydavateľstvo KU, 2022. 331 s. ISBN 9788056109335.

Indexované časopisy (CC, WoS, Scopus):

OLEXÁK, Peter. Politický profil kanonika Andreja Cvinčeka. Political Profile of Canon Andrej Cvinček DOI 10.17846/shn.2022.26.1.74-91.SCOPIUS. In: *Studia Historica Nitriensia*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. – ISSN 1338-7219. – ISSN (online) 2585-8661. – Roč. 26, č. 1 (2022), s. 74 – 91.

OLEXÁK, Peter. „Sme za demokraciu.“ Kanonik Andrej Cvinček a jeho percepcia a realizácia demokracie. DOI 10.54937/kd.2022.13.2.273-290. SCOPUS In: *Kultúrne dejiny*. – Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku. VERBUM - vydavateľstvo KU. – ISSN 1338-2209. – Roč. 13, č. 2 (2022), s. 273 – 290.

GOLIAN, Ján. „Neznesiteľná“ farnosť ako spôsob perzekúcie kňaza v Hornom Uhorsku na začiatku 20. storočia. Prípad Karola Antona Medveckého v Bacúrove. In *Studia Theologica*, 2022, roč. 24, č. 3, s. 57 – 79. (WOS)

GOLIAN, Ján. Príčiny a dôsledky konfliktu kaplána Karola Antona Medveckého s cirkevnými autoritami Banskobystrickej diecézy na začiatku 20. storočia. In *Konštantínove listy*, 2022, roč. 15, č. 2, s. 127 – 138. (WOS)

GOLIAN, Ján. Frekventované „preháňanie“ po farnostiach ako trest pre panslávskeho kňaza v prvej dekáde 20. storočia. Príklad Karola Antona Medveckého v Banskobystrickej diecéze. In *Studia Historica Nitriensia*, 2022, roč. 26, č. 2, s. 357 – 374. (SCOPUS)

Ostatné významné publikácie:

OLEXÁK, Peter. Postoj kanonika Andreja Cvinčeka k procesu s Jozefom Tisom. DOI 10.54937/dspt.2022.22.4.81-95 In: *DISPUTATIONES SCIENTIFICAE UNIVERSITATIS CATHOLICAE IN RUŽOMBEROK*. Ružomberok: Katolícka univerzita. ISSN 1335-9185. Roč. 22, č. 4 (2022), s. 81 – 95.

GOLIAN, Ján. Possibilities of studying epidemics of cholera in Upper Hungary (contemporary Slovakia) in the 19th century. In *Studia Historiae Oeconomicae*, 2022, roč. 40, č. 1, s. 61 – 78.

- GOLIAN, Ján – LICZBIŃSKA, Grażyna. The Influence of Extreme Exogenous Shocks on the Sex Ratio at Birth. A Study of the Population of Detva (Upper Hungary), 1801 – 1920. In *Romanian Journal of Population Studies*, 2022, roč. 16, č. 2, s. 27 – 52.
- DUDEKOVÁ KOVÁČOVÁ Gabriela. Človek vo vojne. In *Kultúrne dejiny*, 2022, roč. 13, č. 2, s. 317-320. (recenzia Ján Golian)
- KODAJOVÁ Daniela a kol. Živena. 150 rokov spolku slovenských žien. In *Acta Historica Neosoliensia*, 2022, roč. 25, č. 2, s. 110 – 114. (recenzia Ján Golian)
- KŠIŇAN, Michal. Milan Rastislav Štefánik. Muž, ktorý sa rozprával s hviezdami. In: *Časopis Matice Moravské*, roč. 141, č. 2, s. 366 – 369. (recenzia Ján Golian)
- GOLIAN Ján. „Slováci majú sklón hádať sa medzi sebou a rozdeľovať sa pre malichernosti“. Rozhovor s historikom Michaelom J. Kopanicom. In *Kultúrne dejiny*, 2022, roč. 13, č. 2, s. 291 – 304. (rozhovor)
- HUŤKA, Miroslav. *Dlhé 15. storočie v uhorských (slovenských) dejinách*. Ružomberok : Verbum – Vydavateľstvo KU, 2022.
- PAPAJÍK, David. *Regionálne dejiny (metodológia a prax)*. Ružomberok : Verbum – Vydavateľstvo KU, 2022.
- PAPAJÍK, David. *Všeobecné dejiny (do roku 1492)*. Ružomberok : Verbum – Vydavateľstvo KU, 2022.

4.2 Výskumné projekty

Podané projekty:

- VEGA: *Stredoveké elity žobravých reholí* (2022 – 2025) Registračné číslo: 1/0244/23. (vedúca projektu: Mgr. Miroslav Hučka, PhD.)
- VEGA: *Jozef Lukačovič - kňaz a politik* (2022 – 2024) Registračné číslo: 1/0190/23. (vedúca projektu: doc. PhDr. Peter Olexák, PhD.)
- KEGA: *Tvorba podcastovej relácie o dejinách a kultúre neskoré antiky* (2023 – 2025) Registračné číslo: 005KU-4/2023 (vedúca projektu: doc. Mgr. Marek Babic, PhD.)
- Peripheries research. Notre Dame University, USA (vedúca projektu: doc. Mgr. Marek Babic, PhD.)

Podporené projekty (riešené v roku 2022):

- VEGA: *Andrej Cvojnček – kňaz a politik* (2020 – 2022) Registračné číslo: 1/0345/20. (vedúca projektu: doc. PhDr. Peter Olexák, PhD.)
- VEGA: *Epidémie a protiepidemiologické opatrenia na území Slovenska v dlhom 19. storočí* (2021 – 2024) Registračné číslo: 1/0345/20. (vedúca projektu: Mgr. Ján Golian, PhD.)
- FnPV: *Dlhé 15. storočie v uhorských (slovenských) dejinách* (2021 – 2022) Registračné číslo: FnPV č. 8/2021. (vedúci projektu: Mgr. Miroslav Hučka, PhD.)
- FnPV: *Regionálne dejiny (metodológia a prax)* (2021 – 2022) Registračné číslo: FnPV č. 9/2021. (vedúci projektu: prof. PhDr. David Papajík, PhD.)
- FnPV: *Všeobecné dejiny (do roku 1492)* (2021 – 2022) Registračné číslo: FnPV č. 10/2021. (vedúci projektu: prof. PhDr. David Papajík, PhD.)

Tabuľka 1 Prehľad počtu podaných výskumných projektov v roku 2022

PREHĽAD POČTU PODANÝCH VÝSKUMNÝCH PROJEKTOV	
APPV	
KEGA	1
VEGA	2
INÉ DOMÁCE	
ZAHRANIČNÉ	1
Celkový súčet	4

Tabuľka 2 Prehľad počtu podporených výskumných projektov v roku 2022

PREHĽAD POČTU PODPORENÝCH VÝSKUMNÝCH PROJEKTOV	
APPV	
KEGA	
VEGA	2
INÉ DOMÁCE	3
ZAHRANIČNÉ	1
Celkový súčet	5

Tabuľka 3 Počet tvorivých pracovníkov a počet študentov zapojených do projektovej činnosti

POČET VEDECKO-VÝSKUMNÝCH PRACOVNÍKOV ZAPOJENÝCH DO PROJEKTOVEJ ČINNOSTI						
	Počet * tvorivých pracovníkov **	% z celkového počtu tvorivých pracovníkov	počet študentov*			% z celkového počtu študentov
			I. st	II. st	III. st	

	6		100 %		0		0		2		40 %
--	---	--	-------	--	---	--	---	--	---	--	------

*uvádza sa fyzický počet

** vysokoškolskí učitelia, výskumní pracovníci alebo umeleckí pracovníci

4.3 Činnosti katedry, prostredníctvom ktorých zabezpečuje využitie dosiahnutých výsledkov vo výskume v praxi

Systém spolupráce s praxou/odberateľmi

Katedra histórie v roku 2022 úzko spolupracovala s Liptovským múzeom v Ružomberku, a to najmä pri organizácii serie prednášok, ktorých hlavným organizátorom bola ružomerská sekcia Slovenskej historickej spoločnosti pri HÚ SAV. Veľmi dobrú spoluprácu má katedra histórie aj s Krajskou pamiatkovou správou v Prešove. Jej pracovníci sa zúčastnili na dvoch prednáškových cykloch na pôde FF KU. Ďalšími spolupracujúcimi inštitúciami sú napr. diecézne archívy alebo katedry histórie na blízkych univerzitách.

Podpora vyhľadávania využitia výstupov výskumu

Pracovníci s Katedry histórie FF KU sa aktívne podieľali na prezentácii svojich tvorivých výstupov najmä prostredníctvom konferencií a seminárov, na ktorých sa v roku 2022 zúčastnili, a to nie len na Slovensku, ale aj v zahraničí. Veľký význam malo aj publikovanie vedeckých výstupov v renomovaných vedeckých časopisoch, ako aj publikovanie vedeckých monografií. Veľký význam pre katedru histórie mal aj práca na vydávaní renomovaného vedeckého časopisu Kultúrne dejiny, ktorý vydáva univerzitné vydavateľstvo Verbum a je súčasťou katedry. Mnohí pracovníci z katedry sú členmi vedeckých rád ústavov, fakúlt alebo členmi redakčných rád mnohých vedeckých časopisov. Prostredníctvom svojich účasť prispievajú k rozvoju vedného odboru a pomáhajú pri šírení vedeckých výstupov.

4.4 Doktorandské štúdium

Na Katedre histórie FF KU bolo poskytované doktorandské štúdium v študijnom programe slovenské dejiny 2.1.9, a to v dennej aj externej forme. V roku 2022 študovali v tomto programe ôsmi doktorandi, z toho piati v dennej forme a traja v externej. Úspešnou obhajobou dizertačnej práce štúdium ukončili jeden doktorandi.

Publikácie doktorandov:

ČERVEŇANSKÝ, Samuel. Interpretácie konca rímskej antiky v strednom Podunajsku v slovenskej historiografii. In *Historica LIII – Zborník Filozofickej fakulty Univerzity Komenského. Zborník k 70. narodeninám docenta Pavla Valachoviča*. Bratislava : Vydavateľstvo UK, 2022, s 85 – 98, ISBN 978-80-223-5413-4.

ČERVEŇANSKÝ, Samuel. Interpretácie konca Západorímskej ríše a neskorej antiky v modernej slovenskej historiografii. In *Acheron, Acta Historica et orientalia neosoliensia, TOMUS XII, vol. 18, 2022*, Študentská historická spoločnosť pri Katedre histórie Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, s 5 – 12, ISSN 1339-6870. (online)

LASLAVÍKOVÁ, Jana. Mestské divadlo v Prešporoku na sklonku 19. storočia. Medzi provinciou a metropolou. Bratislava: Hudobné centrum; Historický ústav SAV, 2020, 356 s. ISBN 978-80-89427-47-5. / recenzia GRIGER, Patrik. In *Kultúrne dejiny*, 2022, roč. 13, č. 1. Ružomberok: VERBUM – vydavateľstvo KU, s. 127 – 130. ISSN 1338-2209.

VODIČKA, Ondřej. Exil českého a moravského duchovenstva za husitských válek. Praha: NLN, 2019, 275 s. ISBN 978-80-7422-703-5. / recenzia GRIGER, Patrik. In *Kultúrne dejiny*, 2022, roč. 13, č. 1. Ružomberok: VERBUM – vydavateľstvo KU, s. 124 – 127. ISSN 1338-2209.

GRIGER, Patrik. Internetové odkazy. Atentát na Heydricha a následná heydrichiáda na internete. In *Kultúrne dejiny*, 2022, roč. 13, č. 2. Ružomberok: VERBUM – vydavateľstvo KU, s. 337 – 347. ISSN 1338-2209.

GRIGER, Patrik. Príspevok k niektorým okolnostiam diela Slovenský prevrat od Karola Antona Medveckého. In *Studia theologica*, 2022, roč. 24, č.4, s. 175 – 189. ISSN 1212-8570. (WoS, Scopus)

Prehľad mobilít a pobytov doktorandov na zahraničných inštitúciách

	Meno	Hosťovská inštitúcia	Trvanie	Typ mobility
1.	Samuel Červeňanský	Pázmány Péter Catholic University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Doctoral School of History, Budapest	27. 9. – 26. 10. 2022	Erasmus+ KA131 Krátkodobá mobilita doktoranda

V. ZAMESTNANCI

5.1 Štruktúra zamestnancov

- Profesori: prof. PhDr. David Papajík, PhD. (funkčné miesto profesor)
- Docenti: doc. Mgr. Marek Babic, PhD. (funkčné miesto docent), doc. PhDr. Peter Olexák, PhD. (funkčné miesto docent), Mgr. Miroslav Hufka, PhD. (funkčné miesto docent), PhDr. Michal Marťák, PhD. (funkčné miesto docent)
- Odborní asistenti: Mgr. Ján Golian, PhD.
- Spolupracovníci z iných pracovísk fakulty: doc. Mgr. Eugen Zeleňák, PhD. a PaedDr. Jozef Zentko, PhD.
- Externí spolupracovníci: Mgr. Tomáš Godiš, PhD., Mgr. Kristína Oravcová, PhDr. Marián Soják, PhD. a Mgr. Viliam Vaš.
Interní doktorandi: Mgr. Samuel Červeňanský, Mgr. Katarína Jančová, Mgr. Patrik Griger, Mgr. Michal Mudroch a Mgr. Tomáš Pastucha, PhD.
- Externí doktorandi: Mgr. Stanislav Žlnay, Mgr. Matej Tatarka a Mgr. Marek Locek.

5.2 Pracovné prostredie

Mobility zamestnancov

Prehľad mobilít a pobytov zamestnancov fakulty na zahraničných inštitúciách

	Meno	Hosfovská inštitúcia	Trvanie	Typ mobility
1.	Marek Babic	Kyoto University, Japonsko	2.10. – 16.10.2022	Erasmus+ KA103 výučba
2.	Marek Babic	Ivane Javakhishvili Tbilisi State University	16. – 21.5.2022	Erasmus+ KA103 školenie
3.	Ján Golian	Pontifical University of John Paul II, Cracov (Poland)	7. – 11. 11. 2022	Erasmus+ KA103 školenie

Zapojenie zamestnancov do iných ako výskumných projektov (názov, donor, poberateľ, finančná dotácia na r. 2022)

- doc. Mgr. Marek Babic, PhD., Advanced Leadership Seminar, Rím, 22. – 25.5.2022, organized by Nanovic Institute, Notre Dame University.

VI. KRÍZOVÝ MANAŽMENT

6.1 Krízová situácia v súvislosti s ochorením COVID-19

Zhodnotenie dištančnej výučby

Dištančná výučba prebiehala bez významných problémov. Vyučujúci disponovali technikou potrebnou pre online výučbu a rýchlo si osvojili funkcionality dostupných softvérových riešení, z ktorých v poslednej fáze pandémie v súlade s usmernením univerzity využívali aplikáciu MS Teams a študijné materiály zverejňovali na tejto platforme ako aj v e-learningovom prostredí Moodle.

Realizácia študentských praxí

V čase prísnych reštriktívnych opatrení praxe prebiehali dištančne, čo študenti hodnotili negatívne, keďže absolventi nere realizovali kontakt s cvičnými učiteľmi. Ako sa opatrenia uvoľňovali, praxe znova nabiehali na prezenčnú formu.

6.2 Krízová situácia v súvislosti s konfliktom na Ukrajine

Treba uviesť, že v roku 2022 študovali na katedre histórie len dvaja ukrajinskí študenti. Pri všetkých študentkách platí, že sa dobre integrovali do vzdelávacieho procesu a pomerne rýchlo si dokázali zlepšiť aj jazykovú kompetenciu.